

Cumhuriyet Döneminde Türk Musikisi

– A.Müfit KUTLU · 28 Şubat 2012

B.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE TÜRK MUSİKİSİ

İlim ve bilgi yuvaları muhakkak ki okullardır . Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk dönemlerinde din eğitimi veren okulların yanı sıra musiki eğitimi verilen okullar da kapatılmış , mevcut olan radyolarda Türk Musikisi eserlerinin yayınlanması yasaklanmıştı .

Aradan çok uzun yıllar geçtikten sonra ancak 1974 yılında Türk Musikisi Konservatuvarı açılabilirdi .

Merhum ses sanatkarı Yıldırım Gürses bu yaramıza parmak basıp der ki : " Bizi Sulukule'ye düşüren zihniyet utansın . Türk müziğinin korunması devlet politikası olmalıdır . "

Yurdumuzda binin üzerinde radyo ve yüzlerce televizyon kanalı olmasına rağmen Türk Musikisine ayrılan süreler o kadar kısa ve yetersizdir .

Devamlı pop müziği yayınına tenkit eden ses sanatkarı Recep Birgit " Aynı parçaları belki on defa yayınlıyorlar . Fakat halk müziği de dahil Türk müziğine nedense itibar etmiyorlar . "

Türk musikisi 1928 yılında mevcut tek radyoda yasaklanmış , millet Arap radyolarını karıştırmaya başlayınca yasak sekiz ay sonra kaldırılmıştı . Aynı yıl Sarayburnu'ndaki bir konserden sonra Türk musikisi tamamen yasaklandı .

İki yıl önce Dar-ül Elhan'ın Türk Musikisi şubesi zaten kapatılmış , bir ses sanatkarının okuldan yetişmesi imkanı kalmamıştı . 1974 Yılına kadar öz musikimiz okulsuz kaldı .

1934 Yılında Türk Musikisinin radyolardan çalınması tekrar yasaklanmıştı . Bu yayın yasağı da bir buçuk yıl sürdü .

Klasik Türk Musikisi yerine geçirmek istenen müzik , hafif batı müziği , tangolar , yerli orkestralardı . Teşvik edilen müzik türü senfonik müzikti . Halk müziği motifleriyle Batı taklidi konçerto , rapsodi , senfoni besteleyen besteciler devletten teşvik gördü.

Cemal Reşit , Adnan Saygun , Necil Kazım , Ulvi Cemal Erkin bu dönemin adamlarıdır .

Yaptıkları müzik uyarlamalarını halk benimsemedi , dinlemedi , başarısızlığa uğradılar . Fakat mali sıkıntı içinde bulunan devlet , yabancı müzik okul ve adamlarını devamlı korudu . Milyarlarca liralık bütçe ,

kostüm , dekor harcanmasına , yurt içi programlarına rağmen halk , bu konserlere ilgi göstermedi .
Türkiye genelinde düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Flarmoni Orkestrası konserlerinden birinde
Bayburtluya sordular ." Konseri nasıl buldunuz Amca ; beğendiniz mi ? "

Adam bezgin ve yorgun : " Biz Moskof işgaline de uğramıştık ; Bayburt Bayburt olalı böyle zulüm
görmedi . "

Ama bizler Bethoven 'ın 9. senfonisi bitiminde ayağa kalkarak kollarını açıp " İşte çağdaş Türkiye !" diye
bağırın köylü cumhurbaşkanı da gördük .

Okullarımızda artık Türk Musikisi sanatkarları yetişiyor . TRT radyo ve televizyonları bu sanatçılara
kucak açıyor .

Bir çok televizyon ve radyodan umut kestik .

İyi ki TRT var .